

ХАРАКТЕРИСТИКА АЛЛЕЛОФОНДА ПОТОМКОВ ЖЕРЕБЦОВ-ПРОИЗВОДИТЕЛЕЙ ОРЛОВСКОЙ И РУССКОЙ РЫСИСТЫХ ПОРОД В УКРАИНЕ

О. А. Алешенко, Институт животноводства УААН

Изучали генетическую структуру популяции орловской и русской рысистых пород лошадей по эритроцитарным аллелям. Определили аллельные различия обеих пород по частоте и спектру эритроцитарных аллелей, что создает информационную основу для решения селекционно-генетических вопросов.

Ключевые слова: рысак, жеребец-производитель, потомок, эритроциты, аллель.

ALLELOTYPE CHARACTERISTICS OF ORLOV & RUSSIAN TROTTER BREED PROGENY IN UKRAINE

O. Aleshchenko, Institute of animal science UAAS

This article highlights the investigation results on genetic structure of Orlov & Russian trotter breed. The investigation has been carried out on erythrocyte alleles. The difference in alleles in the both breeds has been defined by frequency & spectrum of erythrocyte alleles. The data base has been created to compile the selection program in the field of genetics.

Key words: race horse, stallion, erythrocyte, allele.

УДК 636.2.024.089.1

ВІДПРАЦЮВАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ СХЕМИ ТА ПРИЙОМИ ЕФЕКТИВНОГО ВИРОЩУВАННЯ ТЕЛЯТ УПРОДОВЖ МОЛОЧНИЙ ПЕРІОДУ

С.Ф.Антоненко, Л.В. Гончаренко, Т.Л. Осипенко, **О.І. Зверєв**

Інститут тваринництва УААН

Т.В. Маковецький

Д/г „Українка Слобідська” ІТ УААН

У статті викладено результати досліджень, метод годівлі телиць чорно-рябої породи та його впливу на ріст і розвиток. Встановлено, що привчання до поїдання концентрованих кормів з 5-го дня від народження до 3-місячного віку збільшує поїдання концентрованих кормів на 26,61 %, а у старшому віці збільшує поїдання зелених кормів на 16,04 %, відповідно збільшується приріст живої маси на 17,56 % і середньодобового приросту - на 17,47 %. Також підвищує оплату корму приростом на 17,35 % і зменшує собівартість живої маси на 8,93 %.

Ключові слова: телиця, ріст, розвиток, метод годівлі, приріст живої маси.

Важливою умовою прибуткового ведення молочного скотарства в господарствах різних форм господарювання є наявність, надходження високоякісного молодняку великої рогатої худоби. Телиці є майбутнім молочного стада і зараз вони не виробляють ніяких продуктів, на їх утримання необхідні витрати у вигляді кормів, робочої сили, ветеринарного обслуговування та ін. Проте можна сказати, що вирощування телиць, це фінансове капіталовкладення, повернення якого починається тільки після першого отелення корів [1-4].

Вирощування телят у молочний період, тобто з дня народження і до 120-денного віку передбачає їх пристосування до зовнішніх умов середовища. У цей період необхідно поступово переводити телят від молочного типу живлення до рослинного. Тобто тварина має поступово привчатися споживати корми рослинного походження, щоб розвивалися передшлунки, збільшувались розміри

кишечнику, це сприятиме споживанню великої кількості об'ємистих кормів у дорослому віці [5-7].

Матеріали і методи досліджень. У дослідному господарстві „Українка Слобідська” Інституту тваринництва УААН було проведено науково-господарський дослід (на протязі 9 місяців - 274 доби). Для цього була розроблена схема досліду, за якою сформовано дослідну і контрольну групи телиць у місячному віці (по 24 голови у кожній) чорно-рябої породи, з урахуванням їх живої маси, віку при народженні, спадкових якостей батьків (табл. 1).

Після народження, протягом 7-10 днів, телят утримували в профілакторії в індивідуальних клітках, після чого телята були переведені в групові секції з груповими годівницями. Рівень і тип годівлі в усіх групах був однаковий. Напування молоком і роздавання рослинних кормів - дворазове.

Слід зазначити, що дослідним тваринам із 5-го дня після народження давали теплу кип'ячену воду (35-36 °С), із 15-го дня - вже сиру теплу воду, а з 30-го дня вони пили воду з напувалою, які були вмонтовані в групових секціях. При цьому потребу в молочних кормах розраховували індивідуально, а в рослинних – за груповим принципом (в цілому по групі).

1. Схема досліду

Показники	Групи тварин	
	дослідна	контрольна
Кількість тварин, голів	24	24
Привчання до поїдання концентрованих і грубих кормів (декади)	1	2
Час привчання до соковитих і зелених кормів та їх згодовування (декади)	10	7
Час привчання до води питної (декади)	1	3

Поїдання кормів враховували щодня, шляхом зважування їх при роздаванні, а облік залишків здійснювали перед ранковим роздаванням наступного дня. Ріст і розвиток телят визначали за результатами щомісячного зважування. Етологічні особливості тварин вивчали за методикою Е.І.Адміна [1]. На основі спожитого дослідними тваринами корму, визначали витрати кормів на 1 кг приросту живої маси.

Результати досліджень. Під час проведення досліду всі тварини характеризувались високою енергією росту (табл. 2). Однак, тварини дослідної групи, яких привчали до концентрованих кормів з 10-денного віку після народження росли інтенсивніше. У перші три місяці телиці дослідної групи мали живу масу більшу на 9,12 кг ніж у контролі ($P>0,95$).

У віці 4 і 6 місяців ця різниця становила від 9,84 до 8,20 % ($P>0,99$), у 8 і 9 місяців - відповідно від 8,87 % до 15,57 % ($P>0,99$).

Встановлено, що тварини обох груп були розвиненими, проте телиці дослідної групи, в порівнянні з тваринами контрольної групи, мали вищу інтенсивність росту.

Починаючи з 2-місячного віку тварини контрольної групи за середньодобовими приростами поступалися ровесницям дослідної групи на 33,97 % ($P>0,99$).

У наступні вікові періоди, з 3 по 6 місяці, тварини контрольної групи перевершували своїх ровесниць дослідної групи за розвитком на 5,27 - 4,79 %.

2. Продуктивність телиць за період дослідів

Показники		Групи тварин (M±m)	
		дослідна	контрольна
Жива маса, кг	при постановці на дослід.	28,29 ± 0,42	27,42 ± 0,69
	у 2 міс.	70,09 ± 3,59	59,36 ± 1,86
	у 4 міс.	109,98 ± 4,55	100,77 ± 2,23
	у 6 міс.	139,34 ± 4,40	128,72 ± 3,46
	у 8 міс.	200,14 ± 5,64	183 ± 4,77
	у 9 міс.	229,02 ± 6,09	198,30 ± 5,32
Загальний приріст 1-єї голови за 274 доби дослідів, кг		200,89 ± 5,86	170,89 ± 5,20
Середньодобовий приріст (г) за період (міс.):	0-2	702 ± 57	524 ± 28
	2-4	645 ± 22	679 ± 28
	4-6	481 ± 26	459 ± 31
	6-8	997 ± 32	903 ± 36
	8-9	968 ± 71	482 ± 94
	0-9	733 ± 21	624 ± 19
Собівартість 1 ц приросту, грн		306	336
Затрати кормів на 1 кг приросту, корм. од		5,24	6,34
Захворювання на діарею, голів		7	19

Телиці дослідної групи, у період 7-8 міс. перевершували за розвитком тварин контрольної групи на 9,92 % ($P>0,99$), подібну тенденцію спостерігали і в 9-місячному віці (23,79 %, $P>0,99$). За весь період дослідів (274 дні) тварини дослідної групи мали перевагу за розвитком на 17,46 % ($P>0,99$) у порівнянні з ровесницями контрольної групи.

При цьому за перші три місяці експерименту дослідні тварини з'їли комбікорму на 36,34 % більше ніж їх аналоги контрольної групи (табл. 3). У наступні 183 дні, коли концентровані корми задавали однаково, а рослинні - у міру поїдання, то зелених кормів дослідні тварини з'їли на 16,04 % більше ніж ровесники з контрольної групи.

Встановлено, що раннє привчання до комбікорму сприяє підвищенню приростів живої маси дослідних тварин.

Результати вивчення етологічних показників свідчать (табл. 4), що тварини дослідної групи витрачали на 4,3 % більше часу на поїдання кормів ніж ровесниці з контрольної групи.

Такий елемент поведінки, як відпочинок у положенні лежачи, у тварин дослідної групи на 20,4 % довший ніж у контрольних. Період жуйки в положенні лежачи був триваліший у дослідних телиць на 18,7 % ніж у контролі.

Висновки:

1. Раннє привчання телиць до концентрованих кормів і кип'яченої (3-5-денного віку) та сирій води (з 15-денного віку) не впливає негативно на здоров'я тварин, а навпаки збільшує приріст живої маси при менших витратах кормів. Завдяки цьому методу годівлі телиць, починаючи з 5-денного віку до 3-х місяців, збільшується поїдання концентрованих кормів на 26,6 %, а у старшому віці - зелених кормів на 16,04 %.

Наведена схема годівлі сприяє зростанню приросту живої маси на 30 кг або на 17,56 % ($P>0,99$), середньодобового приросту - на 112 г або на 17,46 % ($P>0,95$).

3. Фактично згодовано кормів тваринам (кг на 1 голову)

Вік телят, міс	Вид корму	Тривалість періоду, діб	Групи тварин	
			дослідна	контрольна
1	молоко незбиране	30	150	150
	комбікорм		3	-
2	молоко незбиране	31	186	186
	сіно люцерни		9,3	9,3
	комбікорм		12,4	9,3
3	молоко незбиране	30	120	120
	сіно люцерни		30	30
	комбікорм		30	24
	силос кукурудзи		30	30
4	молоко незбиране	31	94	94
	сіно люцерни		45	45
	комбікорм		36,9	36,9
	силос кукурудзи		69	69
5	сіно люцерни	30	75	75
	комбікорм		30	30
	силос кукурудзи		180	180
	зелений корм		240	180
6	сіно люцерни	31	46,5	46,5
	комбікорм		37,2	37,2
	силос кукурудзи		186	186
	зелений корм		403	372
7	комбікорм	30	439	39
	сіно люцерни		30	30
	зелений корм		600	510
8	комбікорм	31	46,5	46,5
	сіно люцерни		31	31
	зелений корм		619	558
9	комбікорм	30	45	45
	сіно люцерни		45	45
	зелений корм		540	450
Всього згодовано корм. од, кг			1051,94	1051,05

4. Динаміка хронометражного спостереження за поведінкою дослідних тварин

Елементи поведінки тварин	На початок дослід (1 міс)				На кінець дослід (9 міс)			
	Групи тварин							
	дослідна		контрольна		Дослідна		контрольна	
	хв	%	хв	%	хв	%	хв	%
Стоять	120	8,3	130	9,09	80	5,6	226	15,7
Лежать	1060	80,6	1180	81,9	890	61,3	739	50,3
Ходять	40	2,8	40	2,8	10	0,7	40	2,8
Їдять корм	60	4,2	40	2,8	440	30,6	389	26,7
П'ють воду	10	0,3	5	0,4	15	1,0	10	0,7
Інше	50	3,3	45	3,1	5	0,3	40	2,8
Всього	1440	100	1440	100	1440	100	1440	100

2. Такий режим годівлі сприяє кращій оплаті корму за 1 кг кормових одиниць проти 6,34 кг корм. од, що на 7,5 % вище ніж у тварин з контрольної групи.

Бібліографічний список

1. Админ Е.И. Изучение поведения сельскохозяйственных животных в больших группах // НТБ. - №2. - Х.: ИТ УААН. - 1971. - С. 44-50.
2. Бородулин Е.Н. Учебная книга телятницы. - М.: Колос, 1977. - 256 с.
3. Гноевий І.В. Годівля і відтворення поголів'я сільськогосподарських тварин в Україні. - Х., 2006. - 400 с.
4. Нормы и рационы кормления сельскохозяйственных животных /Калашников П.П., Клейменов Н.И., Баканов В.Н. и др. - Москва: Агропромиздат, 1985. - 352 с.
5. Новиков Е.А. Закономерности развития сельскохозяйственных животных. - Москва: Колос, 1971. - 224 с.
6. Пшеничный П.Д. Узловые вопросы выращивания молочного скота // Животноводство. - №2. - 1958. - 224с.
7. Рубан Ю.Д. Планирование племенной работы в совершенных условиях производства: Сб. науч. тр. «Повышение продуктивности крупного рогатого скота». - Т.313. - 1985. - С. 11-26.

ОТРАБОТКА ОБЩЕЙ СХЕМЫ И ПРИЁМОВ ЭФФЕКТИВНОГО ВЫРАЩИВАНИЯ ТЕЛЯТ В ТЕЧЕНИИ МОЛОЧНОГО ПЕРИОДА

С.Ф.Антоненко, Л.В. Гончаренко, Т.Л. Осипенко, **О.І. Зверев**, ИЖ УААН

Т.В.Маковецкий, О/х „Украинка Слобожанская” ИЖ УААН

В статье приведены результаты опытов, метод кормления телок черно-пестрой породы и его влияния на рост и развитие. Определено, что приучение к поеданию концентрированных кормов с 5-го дня от рождения до 3-х месячного возраста увеличивает поедаемость концентрированных кормов на 26,61 %, а в старшем возрасте увеличивает поедаемость зеленых кормов на 16,04 %, соответственно увеличивается прирост живой массы на 17,56 % и среднесуточного прироста 17,47 %. Также увеличивает оплату корма приростом на 17,35 % и уменьшает себестоимость живой массы на 8,93 %.

Ключевые слова: телка, рост, развитие, метод кормления, прирост живой массы

EFFECTIVE CALF MANAGEMENT SYSTEM DURING LACTATION PERIOD

S.Antonenko, L.Goncharenko, T.Osypenko, **O.Zverev**, the Institute of animal science, UAAS

T.Makovetzkiy, The experimental farm “Ukrainka Slobidska” affiliated to the Institute of animal science

This article highlights the investigation results on feed system of black-speckled heifer breed & its impact on their growth rate. Nutritional adaptation of baby heifers to concentrated feed proved to boost concentrate consumption rate by 26,61%. Green feed consumption increases per 16,04% by the adults that results in live-weight gain per 17,47%. Food costs are compensated by 17,35% LWG & prime cost of live weight is abated by 8,93%.

Key words: heifer, growth, development, feeding technique, live weight gain